

“Χριστούγεννα σ’ έναν ανειρήνευτο κόσμο” - Του Αρχιμανδρίτη π. Νεκταρίου Δαρδανού

/ [Γνώμες](#)

Ο πόθος για ειρήνη έχει γίνει τον τελευταίο καιρό πόνος καθημερινός, κραυγή και ικεσία εκατομμυρίων ανθρώπων. Οδύνη ατέρμονη κυριαρχεί από τον ολέθριο, απαράδεκτο πόλεμο στη Μέση Ανατολή και όχι μόνο.

- Του Αρχιμανδρίτη π. Νεκταρίου Δαρδανού, Γραμματέως παρά τω Αρχιεπισκόπῳ της Ι.Σ. της Εκκλησίας της Ελλάδος και Πρωτοσυγκέλλου της Ι. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσών & Αιγίνης

Η δολοφονία αθώων και αμάχων δεν μπορεί να γίνεται αποδεκτή και η επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου, ανεξαρτήτως των αιτιών της, ήταν ένα αποτρόπαιο έγκλημα πολέμου. Αλλά πέρα από το ίδιο το γεγονός, η ισραηλινοπαλαιστινιακή

σύγκρουση έχει μια μακρά και βίαιη ιστορία. Το μίσος που υπάρχει είναι βαθύ, και δεν μπορεί να υπάρξει νικητής αν η νίκη του ενός είναι η εξόντωση του άλλου. Το πιο θλιβερό είναι ότι, αν αφεθεί στον εαυτό της, αυτή η σύγκρουση, μπορεί να οδηγήσει σε κατάρρευση ολόκληρης της περιοχής, ακόμη και να εξελιχθεί σε μια πυρηνική σύγκρουση.

Ο μεγάλος ψυχίατρος Φρόιντ ερμήνευσε τον πόλεμο και με κριτήρια ψυχολογικά. Ανακάλυψε στην ψυχοσύνθεση του ανθρώπου την περίφημη «ορμή προς θάνατο», την οποία στρέφει προς στους συνανθρώπους του. Έτσι ανά τους αιώνες κάνει πόλεμο και σκοτώνει!

Παρόλα αυτά ο πόλεμος δεν αντιμετωπίστηκε πάντα αρνητικά από τους ανθρώπους! Στην ελληνική αρχαιότητα μάλιστα θεοποιήθηκε με τη μορφή του Άρη! Έγινε μέσον αναδείξεως ηρώων και τελικά βασική αναφορά στην καταγραφή της Ιστορίας. Μην ξεχνάμε ότι μέχρι και τις αρχές του 20ου αιώνα, ο πόλεμος ήταν και εποχιακή απασχόληση. Η τότε τεχνολογία καθιστούσε δύσκολες τις όποιες επιχειρήσεις τους χειμερινούς μήνες.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, ο πολιτισμός δεν συγκαταλέγει τον πόλεμο σε αυτά που έχει να καυχηθεί. Οι μακρόχρονες ειρηνικές περίοδοι ήταν αυτές που έδωσαν τα λαμπρά μνημεία της τέχνης και του λόγου.

Αντίθετα οι ένοπλες συρράξεις τα κατέστρεψαν και οδήγησαν την ανθρωπότητα πίσω και την κατέστησαν πνευματικά νεκρή!

Η σύγκρουση στο πεδίο της μάχης δεν είναι μόνο μια απλή στέρηση της ήσυχης καθημερινότητας και της οικογενειακής ευδαιμονίας, όπως πολύ σοφά την περιγράφει ο Αριστοφάνης. Είναι ένας χαοτικός όλεθρος, σαν ερπύστρια πολεμικού άρματος, χωρίς καμιά δυνατότητα πρόβλεψης. Χωρίς έλεος!

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο και κάτω απ' αυτές τις τραγικές για τον άνθρωπο συνθήκες καλούμαστε να προετοιμαστούμε για την μεγάλη Εορτή των [Χριστουγέννων](#).

Μέσα στην Εκκλησία δεν έχουμε ιδέες, άρα ούτε και την ιδέα της ειρήνης ή της ελευθερίας ή της δικαιοσύνης. Στην Εκκλησία έχουμε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο. Όπως λέει ο Απόστολος Παύλος: «Χριστός εστίν η ειρήνη ημών». Άρα αυτό το οποίο διεσάλπισαν οι άγγελοι εκείνη τη σημαντική νύχτα, κατά την οποία ο Θεός εισερχόταν πλέον μέσα στην ιστορία του ανθρώπου, ήταν ο ίδιος ο Χριστός, ο οποίος έγινε για μας άνθρωπος.

Αυτό το παγκόσμιο αίτημα για ειρήνη που διακήρυξαν με τον ύμνο τους οι άγγελοι δηλώνει πως η ειρήνη είναι αυτό που θέλει για τους ανθρώπους ο Θεός και πως ο

Χριστός γεννιέται ως «ἄρχων εἰρήνης», όπως τον αποκαλεί η Εκκλησία. Η ειρήνη είναι ο βαθύτερος πόθος όλων των ανθρώπων, παρόλο που η ανθρώπινη φύση με τις ενστικτώδεις ορμές, όπως τις αποκρυπτογράφησε όπως είπαμε ο Φρόιντ, τον ωθούν στην υιοθέτηση του δίκαιου της πυγμής, δηλαδή του νόμου του ισχυρού, που επικρατεί στον κόσμο των ζώων, στον φυσικό κόσμο.

Διότι ο άνθρωπος είναι βεβαιότατα μέρος του φυσικού κόσμου με όλες τις ενστικτώδεις ορμές, είναι όμως ταυτόχρονα και «έμφρων», έχει λογική, συναισθήματα, υψώνεται πάνω από τη «φύση» του, μπορεί να ελέγχει τα ένστικτα, δημιουργεί τα έργα της τέχνης και του πολιτισμού, πιστεύει στον Θεό και αναζητά έναν κόσμο, όπου όλοι οι άνθρωποι θα μπορούν να ζήσουν με ομόνοια και χωρίς να εξοντώνει ο ένας τον άλλο. Ασφαλώς η ειρήνη που προσφέρει ο Χριστός δεν είναι μια εξωτερική ειρήνευσις των ανθρώπων, μια «ειρηνική συνύπαρξις» και ανοχή, αλλά μια εσωτερική ειρηνική κατάσταση, αποτέλεσμα μιας πραγματικής συμφιλίωσης και κοινωνίας αγαπητικής με τον Θεό και τον συνάνθρωπό του και γι' αυτό μια ειρήνη, κατά τον προφήτη Ησαΐα, της οποίας «ουκ ἔστιν ὄριον» (Ησ. θ' 7). Η αγάπη του Θεού δεν έχει όριο!

Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, να αναζητήσουμε και να πραγματώσουμε την ειρήνη της ψυχής, να ειρηνεύσουμε εσωτερικά ως πρόσωπα. Από ψυχές ειρηνικές θα προέλθει και η ειρήνη στις διαπροσωπικές σχέσεις, στην κοινωνία, στα έθνη. Διαφορετικά, θα παραδέρνουμε στη βία και στους πολέμους, χωρίς να έχουμε καταλάβει, ως χριστιανοί τουλάχιστον, το βαθύτερο νόημα των Χριστουγέννων. Χριστούγεννα με Εκείνον και όχι χωρίς Αυτόν!